

Les esquerres i el socialisme

Es molt freqüent entre els esperits simplistes i la gran massa d'opinió liberal de classificar el Socialisme entre els postulats "esquerristes" de remota realització. Consideren que el Socialisme és un exabrupte perdonable de les persones enderiades en cercar la justícia pura i la llibertat suprema. I entenent, amb algun fonament, que socialistes, comunistes i anarquistes són una mateixa cosa, no s'encaparren en esbrinar les doctrines i concedeixen tan sols una gradació progressiva de radicalisme a aquestes distintes branques del Socialisme universal.

Aquesta assumpte pueril condueix a molt sensibles confusions. Malgrat això, l'experiència ens ha demostrat a bastament que quan la gent d'esquerra mana, sap complir molt bé la tasca de combatre el Socialisme amb tota mena d'armes. Un observador imparcial diria que esquerres i dretes, des del poder, s'ocupen preferentment i per igual d'impedir l'avançament del Socialisme. La diferència real entre elles és que les esquerres estan més en contacte amb les forces socialistes i les combaten més d'aprop. Són les columnes de *xoc* en tant que les masses reaccionàries o conservadores són el gros de l'exèrcit, l'estat major i els veritables directores dels moviments ofensius o defensius.

En front del Socialisme, dretes i esquerres són substancialment la mateixa cosa. Són dues branques de una mateixa soca, dos costats d'un angle que té per vèrtex el respecte a la propietat privada, la intangibilitat de la família, les jerarquies socials i altres principis no tant franes ni tant acreditats. Però tot conservador de mentalitat normal sap que és necessari un mínim de tolerància i que cal polsar totes les cordes per a no mantenir el cos social en una tensió contínua. I és així com s'alternen les èpoques de rigor amb altres de relativa relaxació i com seguint una corba vacillant i insegura s'observa en tots els països una línia profunda i bàsica que és la marca del govern de la burgesia, govern únic i universal a través de les distintes modalitats.

Paralela amb aquesta, com dos riells de una via que porta envers l'infinit, hi ha el Socialisme, el qual, també a través de les distintes modalitats és únic i universal. Res no vol dir que en certs moments i en certs llocs se'l vegi circumstancialment col·laborant amb partits burgesos en determinades tasques i funcions i que en ocasions — sortosament molt rares — es dibuixi una torsió antipàtica i poc adient amb la integritat d'uns principis fonamentalment revolucionaris. Salvant aquests petits accidents, podem afirmar que el Socialisme, com a cos, com a massa, és la força humana oposada als principis i normes avui prevalents en matèria de dret i l'afirmació d'un millorament social que comprèn a tots els homes. És a més l'organització adequada per l'assoliment d'aquests fins i es deu a si mateixa — a la seva salut, a la seva ètica — en grau molt superior que a les eventuais excitacions que se li dirigeixen des d'altres camps quan les adversitats o les imprevisions han portat les democràcies burgeses al desastre.

Són molts els què en les hores d'angoixa es recorden que hi ha socialistes. En realitat aquests segueixen ignorant que hi ha Socialisme. L'ur apellació és als socialistes, a aquells que en altres hores no tenien en consideració i que quan els temps canviïn tornaran a desconsiderar de la mateixa manera. A ells que han viscut perseguits i

atropellats en totes èpoques els criden a defensar els drets individuals i les llibertats collectives. I si deure dels socialistes és defensar aquestes sagrades aspiracions humanes, podem demostrar que sempre les hem defensades amb perseverança i sacrifici, que les defensem avui, i que seguirem defensant-les fins i tot quan governin els què avui ens criden i àdhuc quan aquestes aspiracions arribin a ésser una realitat completa.

Per a defensar principis elementals de llibertat i de dret no ens calen excitacions i tampoc ens és molt necessària la companyia. Tenim una tasca més extensa, tenim ambicions més vastes i no compartim la lluita amb els que posen un límit just a llur ideari i que en passant d'aquell límit els havem de reconèixer com enemics nostres. Com podríem ara crear relacions i afectes que el dia de demà han de fallar indefectiblement? I el petit guany de prosselitisme que podríem obtenir unint-nos amb forces antagoniques resta fatalment contrabalançat per l'atrofiament d'aquesta visió extensa i bella que proporciona un ideal de tanta magnitud i esplendor.

Prou que ens trobaran en el lloc de perill, en el punt més estratègic, defensant els principis liberals i democràtics. No cal, doncs, que ningú ens cridi ni ens demani. Que s'hi posi els què sentin enyorança de llibertats tot just gustades, que treballin amb lleialtat i que no oblidin que nosaltres treballem per ells i que mai han treballat ells per nosaltres. Quan ells hagin triomfat, la nostra lluita seguirà encara. Quan ells hagin defallit, nosaltres, en el lloc d'honor, continuarem inalterables bregant pels d'aprop i pels de lluny, pels d'avui i pels de demà, pels que han caigut i pels que cauran.

Això és el Socialisme. Un compromís, un jurament, una fe que no té res d'accidental ni d'aventurer, que ens uneix a tots els homes, que ens agermana amb totes les víctimes i que s'assimila i s'abroga la defensa de totes les causes justes. En el gran mosaic de pobles i nacions veureu als nostres homes lluitant contra una tal diversitat d'enemics que gairebé podreu discernir la valor dels diferents partits i tendències per la pugna que sostenen amb els socialistes locals. I aquells, els que lluiten en totes les latituds contra l'abús i el privilegi, són indubtablement els nostres companys. Si per l'atzar de les circumstàncies homes d'altre credo i d'altre temperament es troben en la trinxera al costat nostre, res hi tenim a dir, sinó és que en bona hora poguem tots plegats arribar a la meta. Però després..., com a Finlàndia, Txecoslovàquia, Polònia, Suècia, i altres tants pobles, els haurem de dir "adéu" perquè ells ja hauran assolit el què volien i nosaltres haurem de continuar per la ruta incessant.

Bo és que ho sapiguem ara i que evitem des d'ara les confusions. Qui accepti els nostres principis, qui combati tots els privilegis, qui aspiri a socialitzar la riquesa i cerqui l'equitat econòmica reconeixent a l'home el dret al fruit íntegre del seu treball, té un lloc al costat nostre i no ha de demanar col·laboració sinó posar-se a la tasca en harmonia amb els seus veritables companys. Trobarà una massa densa, vària, difosa per tot el planeta, la qual com un element atmosfèric fluctua sobre totes les regions sense respectar fronteres de cap mena, adaptant-se a cada lloc i creant en cada lloc un ambient propici a la intel·ligència universal i a la generalització dels interessos humans. I es trobarà satisfet dins d'aquesta massa fraterna que ha creat una nova fe i ha sabut depositar en les consciències humils la sagrada llavor de la més alta dignitat humana.